WERKMATERIEEL EN DIEFSTALPREVENTIE

In de eind- en toetstermen van het nieuwe vakbekwaamheidsgebouw wordt anders dan voorheen nadrukkelijk aandacht besteed aan preventie. Of het nou gaat om de klasse-indeling van auto-alarmsystemen, de toepassing van de Verbeterde Risico Klasse Indeling (VRKI) voor inbraakrisico's of bijvoorbeeld de preventiemogelijkheden rond werkmaterieel, de adviseur Schadeverzekeringen zakelijk moet ervan op de hoogte zijn. Wat een adviseur minimaal moet weten over preventie bij werkmaterieel komt aan bod in dit artikel.

Jaarlijks wordt volgens het Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit (VbV) in Nederland voor ruim 25 miljoen euro aan werkmaterieel gestolen. Dat brengt een enorme schadelast voor bedrijven, gebruikers en verzekeraars met zich mee, want door diefstal ligt het werk vaak direct stil. Daarom is het belangrijk dat diefstal zo spoedig mogelijk wordt gemeld.

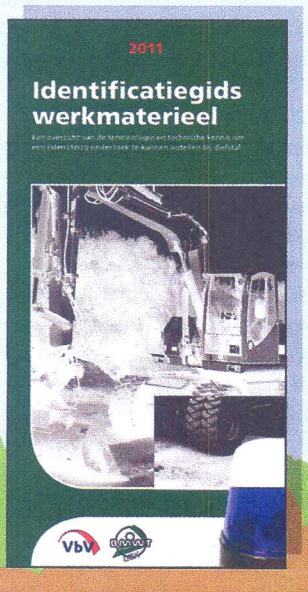

MELDEN DIEFSTAL

Is werkmaterieel in Nederland of daar buiten gestolen? Meld dit dan direct na ontdekking.

Ga naar www.vbv.nl of bel met de VbV-helpdesk: 071 - 364 17 77. Zij zijn 7x24 uur bereikbaar.

Meld het ook als uw klant niet tegen diefstal is verzekerd! Het Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit registreert de melding direct in het opsporingssysteem van de politie, zodat er gericht kan worden gezocht. Naast registratie, ondersteunt het VbV ook bij het terugvinden van het werkmaterieel, waar ook ter wereld.

IDENTIFICATIEGEGEVENS

Voor het melden van een diefstal is het noodzakelijk dat er identificatiegegevens van het voertuig beschikbaar zijn. Deze staan op de *conformiteitsverklaring*.

Door de VbV is in samenwerking met de Vereniging van fabrikanten van en handelaren in bouwmachines, magazijninrichtingen, wegenbouwmachines en transportmiddelen (kortweg de BMWT) een *Identificatiegids werkmaterieel 2011* uitgegeven (zie www.stichtingvbv.nl/media/10795/opm%20boekje%20compl.pdf). In dit handige boekje wordt uitgelegd waar je op moet letten, waar je identificatiegegevens kunt vinden op het werkmaterieel zelf en wordt een overzicht gegeven van de terminologie.

Diefstal van werkmaterieel brengt een enorme schadelast voor bedrijven, gebruikers en verzekeraars met zich mee

VIN-CODE

Het voertuigidentificatienummer (de VIN-code), bestaande uit zeventien cijfers, is in 2001 door de International Standards Organization in een norm vastgelegd en komt voor bij nieuwer werkmaterieel. In het voorbeeld hierna wordt de formulering toegelicht aan de hand van de VIN-code van een Caterpillar.

Voor de adviseur Schadeverzekeringen zakelijk die meer wil weten over werkmaterieel, zodat hij in staat is om met de MKB-ondernemer een goed gesprek te voeren over de risico's rond werkmaterieel, is de *Identificatiegids werkmaterieel* een aanrader. Bobcat, kniklader, shranklader, wielkraan, ze komen allemaal aan de orde en aan de hand van eenvoudige tekeningen worden ook de belangrijke onderdelen van dat werkmaterieel benoemd.

VOORKOMEN BETER DAN GENEZEN

Voorkomen is beter dan genezen. Diefstal van werkmaterieel kan door een aantal maatregelen voorkomen worden. De BMWT geeft de volgende praktische beveiligingstips:

VIN-CODE CAT0345CAGPH00466

- CAT: wereldwijde fabriekscode. Elke fabrikant heeft een eigen combinatie van altijd drie letters of cijfers. In dit geval is CAT de afkorting van Caterpillar.
- 0345C: machinedescriptor. Dit is het modelnummer en heeft altijd vijf letters of cijfers, waar nodig rechts aangevuld met nullen.
- A: controleletter. Dit is één losse letter.
- GPH0 0466: machineaanduiding. De eerste vier posities kunnen letters of cijfers zijn, de laatste vier bevatten alleen een cijfer.

CONFORMITEITSVERKLARING

Machines die onder de EU-machinerichtlijn (1 januari 1995) zijn geleverd, zijn altijd voorzien van een conformiteitsverklaring. Deze verklaring hoort aanwezig te zijn bij de administratie van de betreffende machine. Een machine die valt onder de EU-machinerichtlijn kan alleen worden onderhouden, verkocht of verhuurd met de conformiteitsverklaring. Op de verklaring staan gegevens als productinformatie, ingeslagen fabrieksnummer, geharmoniseerde normen en technische specificaties.

Algemeen
1. Maak een inventarisatielijst;
2. Controleer regelmatig op aanwezigheid;
3. Stel iemand verantwoordelijk voor het afsluiten;
4. Stel een sleuteldiscipline in.

Wat is van wie
1. Merk het materieel met de eigen naam, bedrijfskleur en logo;
2. Ets of graveer identificatienummers op duidelijk zichtbare plaatsen;
3. Bouw transponders of tags in.

Beveilig materieel
Mechanisch:
1. Hangsloten;
2. Beugelsloten;
3. Dissel- of trekoogsloten;
4. Wielklemmen.

Elektronisch:
1. Startmotorblokkering;
2. Ontstekingsonderbreking;
3. Brandstofblokkering;
4. Blokkering hydraulisch systeem;
5. Versnellingsbakblokkering.

Werkplek beveiliging
1. Blokkeer de toegang tot de werkplek;
2. Zet machines in zicht van derden;
3. Zet de machines in het licht;
4. Zet de machines bij elkaar;
5. Zet kleine machines tussen grote machines;
6. Veranker kleine machines.

Machinebeveiliging
1. Strek de giek;
2. Zet uitrustingsstukken klem door de gestrekte giek;
3. Verwijder contact- en massasleutel;
4. Stel de mechanische en/of elektronische beveiliging in werking;
5. Sluit de cabine af.

BEVEILIGINGSEISEN

Door de BMWT zijn samen met de Stichting Certificering Motorrijtuigbeveiliging (SCM), beveiligingseisen geformuleerd voor de diefstalpreventie van werkmaterieel. Hierbij is speciaal aandacht besteed aan aspecten als betrouwbaarheid, de omgeving waarin het product gebruikt gaat worden en de sabotagebestendigheid.

De diefstalpreventie is er primair op gericht het gebruik van de eigen (diesel)motor tegen te gaan met een brandstofblokkering. Op deze wijze is het niet mogelijk de machine op eigen kracht te verplaatsen, noch het eventuele hydraulische systeem te gebruiken. Voor kleinere soorten werkmaterieel (minigravers, en dergelijke) kan dit zodanig uitgevoerd worden dat de (graaf)arm in de parkeerstand zich haaks op de rijrichting bevindt. Hierdoor wordt ook het opladen sterk bemoeilijkt. Indien gewenst kan de brandstofblokkering worden uitgebreid met een alarm met eventuele draadloze doormelding naar een meldkamer. Ook uitbreiding met een voertuigvolgsysteem is mogelijk. Voor stationaire machines (aggregaten, compressoren) maar ook voor andere losse aan- en toebehoren kunnen mechanische beveiligingsproducten gebruikt worden als wielklemmen, grondankers, et cetera.

Diefstalpreventie primair gericht op brandstofblokkering

De certificering wordt uitgevoerd door de SCM. Inbouw kan gebeuren bij alle SCM-erkende inbouwbedrijven voor werkmaterieel.

DE KLASSENINDELING

De SCM hanteert drie beveiligingsklassen, te weten:
1. *Klasse W1:* bestaande uit een systeem dat automatisch inschakelt en het op eigen kracht verplaatsen van het voertuig verhindert, geen detectie en geen alarmering:
   - blokkering op de brandstofvoorziening (of hydraulisch circuit);
   - onderbreking van het startmotorcircuit;
   - aanvalsbestendigheid minimaal vijf minuten.
2. *Klasse W2:* bestaande uit een systeem dat automatisch inschakelt en het op eigen kracht verplaatsen van het voertuig verhindert, geen detectie en geen alarmering:
   - blokkering conform klasse W1 met aanvalsbestendigheid minimaal vijftien minuten.
3. *Klasse W3:* bestaande uit een systeem dat automatisch inschakelt en het op eigen kracht verplaatsen van het voertuig verhindert, geen detectie en geen alarmering, gecombineerd met een voertuigvolgsysteem dat aan de eisen van het SCM-voorschrift TT03 voldoet:
   - blokkering conform klasse W1 of W2;
   - voertuigvolgsysteem.

DEKKINGSBEPERKING BIJ ONVOLDOENDE DIEFSTALPREVENTIE

Bij zeer diefstalgevoelige objecten wordt de (beperkte of volledige) cascodekking door verzekeraars voorzien van een clausule, waarin bepaald is dat voor diefstal geen dekking bestaat gedurende de tijd dat het verzekerde werkmaterieel onbeheerd is achtergelaten. De beperking wordt in ieder geval toegepast bij de verzekering van:
- minigravers, minishovels en miniloaders (schrankladers) tot 5000 kg;
- trilplaten, trilstampers, trilwalsen en ander klein aannemersmateriaal;
- mobiele (verrijdbare) compressoren, aggregaten, hogedrukunits en ander op aanhangwagen/onderstel gemonteerd materiaal.

De clausule is niet van toepassing bij diefstal van het werkmaterieel na braak uit een deugdelijk afgesloten ruimte. Voor de grotere objecten (denk aan grondverzetmachines, en dergelijke) wordt een volledige diefstaldekking door verzekeraars vaak afhankelijk verklaard van de aanwezigheid van (in werking gestelde) diefstalpreventieapparatuur, overeenkomstig een specifieke SCM-beveiligingsklasse uit de hiervoor genoemde klassenindeling.

Als aan de preventie-eisen, zoals verwoord in de clausule, niet is voldaan, is er weliswaar dekking, maar wordt de (diefstal)schade uitgekeerd onder inhouding van een extra eigen risico. ●
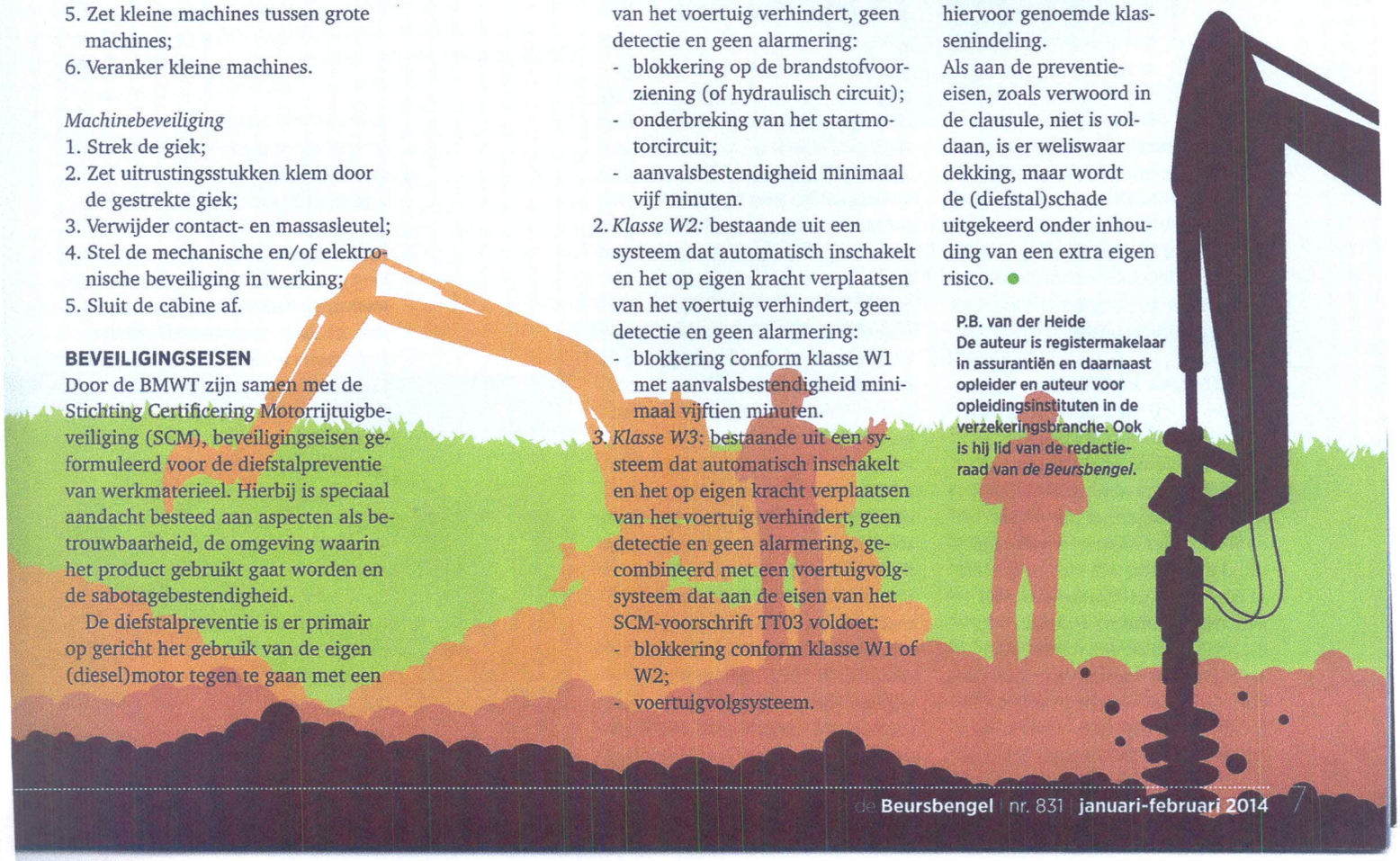
P.B. van der Heide
De auteur is registermakelaar in assurantiën en daarnaast opleider en auteur voor opleidingsinstituten in de verzekeringsbranche. Ook is hij lid van de redactieraad van *de Beursbengel*.